

वेळ : ३ तास

गुण : १००

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) अंतर्गत पर्याय लक्षात घ्यावेत.

३) प्रश्नांसमोरील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १ अ) अलंकार विचार आणि वक्रोक्ती विचार यांचा विस्तृत आढावा घ्या. (२०)

किंवा

ब) आनंदवर्धनाचा औचित्यविचार आणि क्षेमेंद्राचा औचित्यविचार सविस्तर मांडा.

प्र. २ अ) भरतमुनी यांनी मांडलेल्या रससिद्धांताची सविस्तरपणे चर्चा करा. (२०)

किंवा

ब) अभिनवगुप्ताचा अभिव्यक्तीवाद स्पष्ट करून त्याने सांगितलेल्या रसविघ्नांचे चित्रण करा.

प्र. ३ अ) शब्दशक्ती म्हणजे काय ते सांगून अभिधा शब्दशक्ती व लक्षणा शब्दशक्ती यांचे सविस्तरपणे विवेचन करा. (२०)

किंवा

ब) व्यंजना म्हणजे काय ते सांगून व्यंजना शब्दशक्तीच्या प्रकारांचे विस्तृत विवेचन करा.

प्र. ४ अ) साहित्यनिर्मितीमागील 'प्रतिभा' या प्रमुख काव्यकारणाचा सविस्तर आढावा घ्या. (२०)

किंवा

ब) प्रयोजन संकल्पना स्पष्ट करून मम्मटाच्या प्रयोजन विचाराचे सविस्तरपणे विवेचन करा.

प्र. ५ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(२०)

- १) रीतिविचार
- २) श्रीशंकुक - अनुमितीवाद
- ३) लक्षणा शब्दशक्तीचे प्रकार
- ४) साहित्याची प्रयोजने : भरतमुनी ते अभिनवगुप्त